

INTERNATIONAL MONETARY FUND FACTSHEET

Από πού αντλεί χρήματα το ΔΝΤ

Οι περισσότεροι πόροι για τα δάνεια του ΔΝΤ παρέχονται από τα κράτη-μέλη, κυρίως μέσω της καταβολής των ποσοστώσεών τους. Από τις αρχές του 2009, το ΔΝΤ υπέγραψε αριθμό νέων διμερών συμβάσεων αγοράς δανείων και συναλλαγματικών για να ενισχύσει την ικανότητά του να στηρίζει κράτη-μέλη στη διάρκεια της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Πολυμερείς δανειοδοτικοί διακανονισμοί παρέχουν περαιτέρω στήριξη στους πόρους του ΔΝΤ. Ο δανεισμός με ευνοϊκούς όρους και η ελάφρυνση του χρέους για χώρες χαμηλού εισοδήματος χρηματοδοτούνται από ξεχωριστά κεφάλαια που βασίζονται σε εισφορές.

Το σύστημα των ποσοστώσεων

Σε κάθε μέλος του ΔΝΤ αντιστοιχεί μία **ποσόστωση**, η οποία βασίζεται κυρίως στο σχετικό μέγεθος του μέλους στην παγκόσμια οικονομία, γεγονός που προσδιορίζει τη μέγιστη εισφορά του στους οικονομικούς πόρους του ΔΝΤ. Κατά τη συμμετοχή της στο ΔΝΤ, κάθε χώρα καταβάλλει συνήθως έως και το ένα τέταρτο της ποσόστωσής της με τη μορφή ευρέως αποδεκτών ξένων νομισμάτων (όπως δολάρια Η.Π.Α., ευρώ, γιεν ή στερλίνα) ή με τη μορφή **Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων (ΕΤΔ)**. Τα υπόλοιπα τρία τέταρτα καταβάλλονται στο εγχώριο νόμισμα του κράτους.

Οι **ποσοστώσεις** επανεξετάζονται τουλάχιστον κάθε πέντε χρόνια. Το 2006 αποφασίστηκαν **ad hoc αυξήσεις των ποσοστώσεων της τάξης του 1,8 %**, ως πρώτο βήμα ενός διετούς προγράμματος για τη μεταρρύθμιση των ποσοστώσεων και των δικαιωμάτων ψήφου των μελών. Περαιτέρω **ad hoc αυξήσεις των ποσοστώσεων** εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Διοικητών τον Απρίλιο του 2008 με αποτέλεσμα η συνολική αύξηση να ανέλθει σε 11,5%. Η **μεταρρύθμιση του 2008 τέθηκε σε ισχύ** τον Μάρτιο του 2011 μετά από την επικύρωση της τροποποίησης του Άρθρου 117 του Καταστατικού του ΔΝΤ από 117 χώρες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 85% των δικαιωμάτων ψήφου στο Ταμείο.

Η **14^η Γενική Αναθεώρηση των Ποσοστώσεων** ολοκληρώθηκε δύο χρόνια νωρίτερα από τον αρχικό στόχο του Δεκεμβρίου του 2010 με την απόφαση να διπλασιαστούν οι πόροι από ποσοστώσεις και να φτάσουν τα 476,8 δισεκ. ΕΤΔ.

Στις αναθεωρήσεις που ολοκληρώθηκαν τον **Ιανουάριο του 2003** και τον **Ιανουάριο του 2008** δεν έγινε καμία τροποποίηση των ποσοστώσεων.

Διαθέσιμα σε χρυσό

Τα διαθέσιμα του ΔΝΤ σε χρυσό ανέρχονται κατά προσέγγιση σε 90,5 εκατομμύρια ουγγιές τρού (2.814,1 μετρικοί τόνοι), καθιστώντας το ΔΝΤ τον τρίτο μεγαλύτερο επίσημο κάτοχο χρυσού στον κόσμο. Ωστόσο, τα Άρθρα του Καταστατικού του ΔΝΤ περιορίζουν αυστηρά τη χρήση του χρυσού. Εφόσον εγκριθεί από το 85% του **συνόλου ψήφων** των κρατών-μελών, το ΔΝΤ **μπορεί να πουλήσει χρυσό** ή μπορεί να

αποδεχθεί χρυσό ως μορφή πληρωμής από κράτη-μέλη, αλλά απαγορεύεται η αγορά χρυσού ή η συμμετοχή σε άλλες συναλλαγές με χρυσό.

Τον Δεκέμβριο του 2010, το ΔΝΤ [ενέκρινε πρόγραμμα πώλησης μικρών ποσοτήτων χρυσού](#) (403,3 μετρικοί τόνοι) οι οποίες ισοδυναμούν κατά προσέγγιση με το 1/8 των διαθεσίμων σε χρυσό, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου του 2009. Οι 222 τόνοι πωλήθηκαν σε επίσημους κατόχους, μεταξύ των οποίων η Κεντρική Τράπεζα της Ινδίας (200 τόνοι), η Τράπεζα του Μαυρικίου (2 τόνοι), η Κεντρική Τράπεζα της Σρι Λάνκα (10 τόνοι) και η Τράπεζα του Μπανγκλαντές (10 τόνοι). Το πρόγραμμα πωλήσεων διεξήχθη λαμβάνοντας κάθε δυνατή προφύλαξη ώστε να αποφευχθεί αναστάτωση στην αγορά, οι δε πωλήσεις χρυσού έγιναν σε τιμές αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των πωλήσεων προς επίσημους κατόχους.

Με τα έσοδα από τις πωλήσεις θα χρηματοδοτηθεί ένα Ταμείο στο πλαίσιο του νέου μοντέλου εσόδων του ΔΝΤ, προκειμένου να τεθούν τα οικονομικά του Ταμείου σε βιώσιμη βάση. Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε επίσης να χρησιμοποιηθούν 0,5-0,6 δισεκ. ΕΤΔ (σε τιμές καθαρής παρούσας αξίας του τέλους του 2008) από πόρους που συνδέονται με τις πωλήσεις χρυσού για να επιδοτηθεί η χρηματοδότηση χωρών με χαμηλό εισόδημα και να ενισχυθεί το πρόγραμμα παροχής δανείων του ΔΝΤ με ευνοϊκούς όρους.

Η δανειοδοτική ικανότητα του ΔΝΤ

Το ΔΝΤ μπορεί να χρησιμοποιήσει για [δανεισμό](#) τα νομισματικά διαθέσιμα σε νομίσματα ισχυρών οικονομιών τα οποία προέρχονται από ποσοστώσεις. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιλέγει αυτά τα νομίσματα κάθε τρεις μήνες. Τα περισσότερα εκδίδονται από βιομηχανικές χώρες, ωστόσο η λίστα έχει επίσης συμπεριλάβει νομίσματα χωρών χαμηλότερου εισοδήματος, όπως η Μποτσουάνα, η Κίνα και η Ινδία. Τα διαθέσιμα του ΔΝΤ σε αυτά τα νομίσματα, σε συνδυασμό με τα διαθέσιμα σε SDR, διαμορφώνουν τους ωφέλιμους πόρους του ΔΝΤ. Εφόσον παραστεί ανάγκη, το ΔΝΤ μπορεί να αναπληρώνει προσωρινά αυτούς τους πόρους με δανεισμό (βλ. παρακάτω).

Το ποσό που μπορεί να διατεθεί άμεσα από το ΔΝΤ για νέο (χωρίς ευνοϊκούς όρους) δανεισμό καθορίζεται από τη [μελλοντική δυνατότητα δέσμευσης](#). Αυτό προσδιορίζεται από τους διαθέσιμους πόρους του (συμπεριλαμβανομένων των μη χρησιμοποιηθέντων ποσών στο πλαίσιο συμβάσεων δανείων και αγοράς συναλλαγματικών) και τα ποσά που προέρχονται από τις δύο διαρκείς πολυμερείς συμφωνίες δανεισμού του ΔΝΤ (βλέπε κατωτέρω), με την προσθήκη των προβλεπόμενων αποπληρωμής δανείων στους επόμενους δώδεκα μήνες, μείον τους πόρους που έχουν ήδη δεσμευτεί με υφιστάμενους διακανονισμούς δανεισμού και μείον ένα ποσό προληπτικής εποπτείας.

Δανειοδοτικοί διακανονισμοί

Το ΔΝΤ τηρεί δύο μόνιμους πολυμερείς [δανειοδοτικούς διακανονισμούς](#) —τους Διευρυμένους Νέους Διακανονισμούς Δανεισμού (NAB) και τους Γενικούς Διακανονισμούς Δανεισμού (GAB) —με τρέχουσα συνολική δανειοδοτική ικανότητα 367,5 δισεκατομμυρίων SDR (περίπου 590 δισεκατομμύρια δολάρια Η.Π.Α.). Αν το ΔΝΤ πιστεύει ότι η μελλοντική ικανότητα δέσμευσης μπορεί να μην καλύψει τις ανάγκες των κρατών-μελών του — για παράδειγμα, σε περίπτωση σημαντικής οικονομικής κρίσης — μπορεί να ενεργοποιήσει

αυτούς τους διακανονισμούς. Η [ανανέωσή](#) τους εγκρίθηκε το 2007 για άλλα πέντε έτη από το 2008 και εξής.

Τον Απρίλιο του 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε πρόταση για έναν διευρυμένο και πιο ευέλικτο NAB με τον οποίον ο NAB ανέρχεται πλέον σε 367,5 δισεκ. (περίπου \$ 590 δισεκ.) με τη συμμετοχή 13 επί πλέον χωρών, στις οποίες περιλαμβάνονται και χώρες με αναδυόμενες αγορές με ικανή συνεισφορά στην σημαντική αυτή αύξηση. Ο αυξημένος NAB ετέθη σε ισχύ στις 11 Μαρτίου 2011 και ενεργοποιήθηκε λίγο αργότερα για περίοδο έξι μηνών για ποσό ύψους 211 δισεκ. ΕΤΔ (περίπου \$340 δισεκ.) (βλ. Ενημερωτικό δελτίο για τους [Μόνιμους δανειοδοτικούς διακανονισμούς του ΔΝΤ](#)).

Από το 2009, το ΔΝΤ υπέγραψε αριθμό διμερών συμβάσεων δανειοδότησης. Αυτή τη στιγμή, το ΔΝΤ έχει 17 διμερείς συμβάσεις δανειοδότησης, αξίας 206 δισεκατομμυρίων δολαρίων περίπου. Τον Ιούλιο του 2009 το ΔΝΤ ενέκρινε πλαίσιο για έκδοση συναλλαγματικών προς τον επίσημο τομέα. Η έκδοση συναλλαγματικών επιτρέπει στα κράτη-μέλη να επενδύουν σε ένα ασφαλές μέσο και βοηθά να διασφαλιστεί ότι το ΔΝΤ μπορεί να συνεχίσει να παρέχει στα κράτη-μέλη του έγκαιρη και αποτελεσματική στήριξη σε προβλήματα ισοζυγίου πληρωμών. Αυτή τη στιγμή το ΔΝΤ έχει δύο διμερείς συμβάσεις αγοράς συναλλαγματικών ύψους \$61 δισεκατομμυρίων περίπου. Κατάλογος διμερών συμβάσεων δανείων και αγοράς συναλλαγματικών διατίθεται [εδώ](#). Για τις χώρες που συμμετέχουν σε NAB με διμερείς γραμμές πίστωσης, οι τελευταίες δεν προστίθενται στα συνολικά διαθέσιμα που έχει το ΔΝΤ βάσει των λοιπών συμφωνιών NAB. Μετά από την καθιέρωση περιόδου ενεργοποίησης των NAB, οι διμερείς γραμμές πίστωσης των μελών των NAB θα χρησιμοποιούνται μόνο για την χρηματοδότηση δεσμεύσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων χρηματοδότησης του ΔΝΤ που έχουν εγκριθεί πριν από την πρώτη ενεργοποίηση των NAB.

Δανεισμός με ευνοϊκούς όρους και ελάφρυνση χρέους από το ΔΝΤ

Το ΔΝΤ παρέχει δύο κύριους τύπους χρηματοοικονομικής στήριξης σε χώρες χαμηλού εισοδήματος: δάνεια χαμηλού επιτοκίου με βάση το [Ταμείο για τη μείωση της φτώχειας και την ανάπτυξη \(PRGT\)](#), και ελάφρυνση του χρέους με βάση την [Πρωτοβουλία για υπερχρεωμένες φτωχές χώρες \(HIPC\)](#), την [Πολυμερή πρωτοβουλία για ελάφρυνση του χρέους \(MDRI\)](#) και την [Ελάφρυνση του Χρέους μετά από Καταστροφή \(PCDR\)](#). Αυτοί οι πόροι προέρχονται από εισφορές μελών και από το ίδιο το ΔΝΤ παρά από τις συνδρομές ποσοστώσεων. Χορηγούνται με βάση τα ταμεία PRGT, PRG-HIPC, MDRI-I και MDRI-II και PCDR, στα οποία το ΔΝΤ ενεργεί ως διαχειριστής.

Το πρόγραμμα που προϋπήρχε του PRGT είχε καθιερωθεί για την παροχή δανεισμού σε δικαιούχους χώρες χαμηλού εισοδήματος, ως επίρρωση των σχετικών διακανονισμών και για ενίσχυση του επιτοκίου της αγοράς σε 0,5 % ετησίως. Πόροι για δάνεια αξίας 42 δισεκατομμυρίων δολαρίων περίπου (25,8 δισεκ. ΕΤΔ) έχουν δεσμευτεί από 23 συνεισφέροντες του PRGT και προηγούμενων συναφών προγραμμάτων, ενώ ένας μεγαλύτερος αριθμός κρατών-μελών έχουν προβεί σε εισφορές για επιχορηγήσεις.

Τον Ιούλιο του 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε εκτεταμένες [μεταρρυθμίσεις των διευκολύνσεων με ευνοϊκούς όρους](#), κατά τις οποίες το PRGT αντικατέστησε το ταμείο PRGF-ESF. Στο πλαίσιο του πακέτου μεταρρυθμίσεων, το Συμβούλιο συμφώνησε επίσης να παράσχει σημαντική μείωση του επιτοκίου στα δάνεια με ευνοϊκούς όρους σε όλες τις χώρες χαμηλού εισοδήματος, με μηδενικό επιτόκιο πληρωμών έως το τέλος του 2011, ώστε να βοηθήσει τα κράτη αυτά να αντιμετωπίσουν την κρίση. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις τέθηκαν

σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2010 ύστερα από συναίνεση όλων των δανειστών και των συνεισφερόντων διμερών επιχορηγήσεων του ταμείου PRGF-ESF.

Αναμένεται ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις θα αυξήσουν τους [πόρους που διατίθενται σε χώρες χαμηλού εισοδήματος](#) έως τα 17 δισεκατομμύρια δολάρια την περίοδο 2009-2014. Για να καλυφθούν οι νέες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις, θα χρειαστεί να επιστρατευθούν πρόσθετοι πόροι δανεισμού, αξίας 9 δισεκατομμυρίων SDR (\$14 δις) και νέοι πόροι για επιχορηγήσεις, αξίας 1,5 δισεκατομμυρίου SDR περίπου (\$2,3 δις, όροι καθαρής παρούσας αξίας στα τέλη του 2008). Προβλέπεται ότι, όπως και στο παρελθόν, οι απαιτούμενοι πρόσθετοι πόροι δανεισμού θα επιστρατευθούν μέσω διμερών εισφορών. Οι περισσότεροι από τους απαιτούμενους πόρους για επιχορηγήσεις, ωστόσο, θα προέλθουν από εσωτερικούς πόρους του ΔΝΤ -όπως από χρήση πόρων που συνδέονται με τις πρόσφατες πωλήσεις χρυσού- με πρόσθετες διμερείς εισφορές 0,4 δισεκατομμυρίων SDR (\$0,6 δις) που επιδιώκονται προκειμένου να συμπληρωθεί το πακέτο χρηματοδότησης.

Σχετικά με την ελάφρυνση του χρέους, καθιερώθηκε το Ταμείο PRG-HIPC για την παροχή ελάφρυνσης χρέους σύμφωνα με την πρωτοβουλία HIPC και για την ενίσχυση του δανεισμού δυνάμει του PRGT. Οι πόροι που διατίθενται στο ταμείο συνίστανται σε επιχορηγήσεις και καταθέσεις που προέρχονται από 93 κράτη-μέλη και εισφορές από το ίδιο το ΔΝΤ. Το μεγαλύτερο μέρος της εισφοράς του ΔΝΤ προέρχεται από συναλλαγές χρυσού εκτός αγοράς, που έγιναν στο διάστημα 1999–2000.

Τα ταμεία MDRI-I και MDRI-II καθιερώθηκαν στις αρχές του 2006 για την παροχή ελάφρυνσης του χρέους δυνάμει του MDRI. Χρηματοδοτούμενο από τους πόρους του ίδιου του ΔΝΤ αξίας 1,5 δισεκατομμυρίων SDR στον Ειδικό Λογαριασμό Εκταμίευσης (SDA), το ταμείο MDRI-I πρόκειται να προσφέρει ελάφρυνση του χρέους σε χώρες (υπερχρεωμένες φτωχές χώρες και μη) με κατά κεφαλήν εισόδημα που φθάνει έως τα 380 δολάρια Η.Π.Α. ετησίως (με βάση το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα του 2004). Το ταμείο MDRI-II πρόκειται να προσφέρει ελάφρυνση χρέους σε χώρες HIPC με κατά κεφαλήν εισόδημα πάνω από 380 δολάρια Η.Π.Α. ετησίως, με χρηματοδότηση από διμερείς πόρους αξίας 1,12 δισεκατομμυρίου SDR που μεταφέρονται από το ταμείο PRGT.

Το Ταμείο PCDR ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2010 με αντικείμενο την παροχή βοήθειας για την ελάφρυνση του χρέους μετά από φυσικές καταστροφές. Το Ταμείο προικοδοτήθηκε αρχικώς με 280 εκατ. ΕΤΔ (περίπου \$422 εκατ.) από ίδιους πόρους του ΔΝΤ και προβλέπεται να συνεχίσει να προικοδοτείται με συμπληρωματικές εισφορές από δωρητές στο μέλλον ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες.

Εκτός από τα παραπάνω, υπάρχει ξεχωριστός λογαριασμός, που χρηματοδοτείται από ομάδα κρατών-μελών για επιχορηγήσεις επιτοκίου και σχετίζεται με την [έκτακτη στήριξη του ΔΝΤ](#) προς δικαιούχους χώρες βάσει του PRGT σε περίπτωση συρράξεων ή φυσικών καταστροφών.

Γρήγορες συνδέσεις στους πόρους του ΔΝΤ
[Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες του ΔΝΤ](#)
[Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ΔΝΤ](#)
[Χρηματοοικονομικά δεδομένα μελών](#)
[Χρηματοοικονομικοί πόροι και ρευστότητα του ΔΝΤ](#)